

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет
«Одеська юридична академія»
ГО «Південно-український центр гендерних проблем»

**«СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ:
ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ»**

**«MODERN POLITICAL PROCESSES: GLOBAL AND
NATIONAL DIMENSIONS»**

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
6 – 7 березня 2025 р.

м. Одеса

УДК 323.2+327(043.2)

За загальною редакцією президента Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України, академіка Національної академії педагогічних наук України **С.В. Ківалова**.

Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 6-7 березня 2025 р.) /за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса, 2025. 224 с.

Modern political processes: global and national dimensions : proceedings of the 4th International scientific and practical internet conference (Odesa, March 6-7, 2025) / Ed. S.V. Kivalov. Odesa, 2025. 224 p.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

ЗМІСТ:

I СЕКЦІЯ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ПАРАДИГМИ І КОНЦЕПТИ ПОЛІТИЧНОЇ І ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ: ЕВОЛЮЦІЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

Ovcharenko S. (Switzerland, Geneva) The Crisis of the Humanitarian Foundations of UN Political Activity	8
Скрипнюк О. (Київ) Авторитарний політичний режим у парадигмі конституціоналізму	13
Вітман К., Дудченко В. (Одеса) Законодавче регулювання етнонаціональної політики Франції	18
Мамонтова Е. (Одеса) Фірмовий стиль як складова візуальної політики держави	22
Балан С. (Київ) Інформаційна держава у світлі сучасних викликів	26
Кормич А., Косов О. (Одеса) Просування обізнаності суспільства щодо цифровізації управління інструментами публічного дискурсу	29
Бринюк К. (Одеса) Гендерні виміри управлінської комунікації: наслідки бінарного підходу в політичному дискурсі (на прикладі політики Д. Трампа).....	32
Кравець Г. (Одеса) Політична наука та цифрова епоха: нові парадигми в аналізі політичних процесів.....	35
Поляков А. (Одеса) Рецепція поняття постколоніалізму в українській науковій літературі	39
Гордієнко М. (Яготин) Соціальні девіації влади в алгоритмі інформаційної доби.....	44
Маїлунц А. (Одеса) Тлумачення міжнародних звичаїв міжнародними судами з посиланням на принцип необхідності.....	51
Саліхов А. (Одеса) Європейська інтеграція України: вплив на стратегії та результати Президентських виборчих кампаній	55

II СЕКЦІЯ: БАГАТОРІВНЕВЕ УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Dvornichenko D., (United Kingdom, Oxford) Women's Participation in Politics in Georgia, Moldova, and Ukraine	60
Наумкіна С., Уцеховський М. (Одеса) Сучасний інститут громадянського любіювання в Україні	66
Краснопольська Т., Железков А. (Одеса) Досвід та сучасні кейси олігархічного впливу на політичні інститути.....	69

*Сергій Балан, кандидат політичних наук,
старший науковий співробітник,*

Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України

Інформаційна держава у світлі сучасних викликів

Близько 91% громадян ЄС вважають кіберзлочинність однією з найсерйозніших загроз для функціонування інформаційної держави, а 79% відзначають ризик витоку інформації та особистих даних як вагому проблему (1).

У сучасному глобалізованому світі інформаційні технології відіграють вирішальну роль у формуванні суспільства, функціонуванні державних інституцій та забезпеченні національної безпеки. Концепція інформаційної держави передбачає глибоку інтеграцію цифрових технологій у всі сфери суспільного життя, що сприяє зростанню ефективності державного управління, підвищенню прозорості ухвалення політичних рішень та залученню громадян до політичних процесів (4).

Україна активно впроваджує концепцію інформаційної держави, прагнучи забезпечити прозорість, підзвітність та доступність державних послуг для громадян. Водночас український досвід є унікальним, оскільки цифрова трансформація державного управління відбувається в умовах війни, де інформаційні технології відіграють не лише модернізаційну, а й стратегічну роль у зміцненні національної стійкості та збереженні національної ідентичності.

На фоні сучасного військового конфлікту Україна демонструє безпрецедентний приклад побудови та функціонування інформаційної держави, здатної забезпечувати національну стійкість завдяки розвиненій цифровій інфраструктурі. Українська інформаційна держава – це не просто сукупність технологічних рішень, а потужний інструмент, що відображає цінності та

інтереси політичної нації, роблячи її ефективною та стійкою навіть у кризових умовах.

Водночас і рівень загроз, який супроводжує процес становлення інформаційної держави в Україні, є безпрецедентним. Жодна держава в світі не зазнавала такої кількості атак на свій інформаційний і кіберпростір.

Тому саме завдяки інтеграції передових інформаційно-комунікаційних технологій український уряд ефективно захищає національні інтереси, протидіє зовнішнім загрозам і водночас сприяє зміцненню національної ідентичності (3).

Унікальність інформаційної держави в умовах війни проявляється у її здатності зміцнювати національну ідентичність через розвинену інфраструктуру електронного урядування та медіапростір. Завдяки програмам, що сприяють цифровій взаємодії громадян із державними інституціями, Україна не лише підтримує, а й посилює зв'язок між суспільством та владою, утверджуючи національні цінності та підвищуючи стійкість громадян. Це є ключовим аспектом національного суверенітету, адже забезпечує громадянам доступ до інформації та можливість активної участі в державних процесах, що сприяє консолідації суспільства та укріпленню національної ідентичності (2).

Україна докладас значних зусиль для збереження та посилення національної стійкості, використовуючи сучасні інформаційні технології як засіб протидії агресії. Цифрова трансформація дозволяє ефективно нейтралізувати пропаганду та дезінформацію, які є основними інструментами зовнішнього негативного впливу у сучасній війні.

Інформаційна держава – це не просто технологічне явище, а цілісна модель державного управління, яка відіграє ключову роль у захисті національних інтересів і формуванні політичної ідентичності. В Україні цифрова держава стала фундаментальним елементом національної стійкості, доводячи, що національний суверенітет можна ефективно захищати завдяки впровадженню інноваційних рішень і масштабній цифровій трансформації, що узгоджується з цінностями та інтересами всієї політичної нації.

В сучасних умовах роль інформаційної держави стає все більш значущою, що вимагає акценту на інформаційній складовій державного суверенітету. Зокрема, інформаційний суверенітет означає контроль над інформаційними потоками, що перетинають кордони держави, та забезпечення надійного захисту інформаційних систем від зовнішніх і внутрішніх загроз. Тому державні органи повинні розробляти та реалізовувати комплексні стратегії інформаційної безпеки, які включають кіберзахист, протидію дезінформації та підтримку національних медіаресурсів.

Інформаційний компонент державного суверенітету є вирішальним для формування політичної ідентичності та національної самосвідомості громадян. Сучасні технології не лише дозволяють швидко поширювати інформацію, а й мають значний вплив на громадську думку, політичні процеси та соціальну стабільність. Важливою є підтримка медіаграмотності серед населення, що сприяє критичному сприйняттю інформації та знижує ефективність впливу зовнішніх маніпуляцій. Державна політика має бути спрямована на розвиток національного інформаційного простору, який відображатиме історико-культурні особливості та стратегічні інтереси країни.

Список використаних джерел:

1. Gohdes, A. R. (2023) *Repression in the Digital Age: Surveillance, Censorship, and the Dynamics of State Violence*, 200, Oxford, Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780197743577.001.0001>
2. Semeniuk, S., Levytskyi, V., Fomina, O., Bendih, V., Zhurakivska, Y. (2024). Overcoming barriers to digitalization of small and medium-sized enterprises under martial law. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3(13(129)), 57-69. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.304997>
3. Sokil, M., Syerov, Y., Boiko, V. (2024). From destruction to digitization: Safeguarding Ukraine's cultural and archival heritage in wartime. *Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies*, № 208, 253-280. http://dx.doi.org/10.1007/978-3-031-59131-0_12
4. Wang, A., Eldemerdash N. (2023). National identity, willingness to fight, and collective action. *Journal of peace research*, Volume 60, Issue 5, 745-759. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/00223433221099058>